

U wordt verdacht van een strafbaar feit

U bent als verdachte aangehouden en meegenomen door een opsporingsdienst zoals de politie. Of u bent uitgenodigd om verhoord te worden. Wat zijn uw rechten en wat gebeurt er nadat u bent verhoord?

In dit informatieblad kan, wanneer er over 'politie' wordt gesproken, ook een andere opsporingsdienst worden bedoeld.

Vragen?

Lees dit informatieblad goed door. Heeft u hierna nog vragen? Stel deze aan uw advocaat, de politie of een andere opsporingsdienst waarmee u te maken krijgt.

Ga voor meer informatie naar www.juridischloket.nl of bel met 0800 – 8020 (gratis). Bellen kan op maandag tot en met vrijdag tussen 09.00 uur – 17.00 uur.

Als u onvoldoende Nederlands spreekt of verstaat

Spreekt of verstaat u onvoldoende Nederlands? U heeft dan recht op een tolk. Dit kost u niets. U heeft ook recht op vertaling van sommige stukken, zoals het bevel tot in verzekeringstelling en de dagvaarding.

U bent door de politie uitgenodigd om verhoord te worden

Als u door de politie bent uitgenodigd voor verhoor, omdat u verdacht wordt van een strafbaar feit, moet u zich voorafgaand aan het verhoor kunnen identificeren. Neem dus een geldig identiteitsbewijs mee zoals uw paspoort of uw rijbewijs.

Voordat u wordt verhoord kunt u zelf contact opnemen met een advocaat. Deze kan u informeren en juridisch advies geven. De advocaat mag ook tijdens het verhoor aanwezig zijn. Verderop leest u daar meer over. Als u zelf een advocaat inschakelt zijn de kosten daarvan voor uw rekening.

U bent aangehouden door de politie en naar het bureau gebracht

Als u door de politie bent aangehouden als verdachte van een strafbaar feit, wordt u daarover verhoord. Dit betekent dat de politie u vragen mag stellen.

Uw rechten:

- U heeft het recht om te weten van welk strafbaar feit u wordt verdacht.
- U hoeft de vragen niet te beantwoorden (zwijgrecht).
- U heeft het recht om **vóór** het (eerste) verhoor vertrouwelijk met een advocaat te praten.
- U heeft recht op de aanwezigheid van een advocaat **tijdens** het verhoor om u bij te staan.
- Vertel het de politie als u iets niet begrijpt. Meld het ook als u zich ziek voelt, een dokter wilt spreken of dringend medische zorg of medicijnen nodig heeft.
- Als de (hulp)officier van justitie beslist dat u op het (politie)bureau moet blijven, dan mag u vragen om een derde (bijvoorbeeld een familielid of huisgenoot) te laten weten dat u wordt vastgehouden. Soms kan de (hulp)officier van justitie beslissen dat dit tijdelijk nog niet mag. Hij laat u dit dan weten.
- Heeft u niet de Nederlandse nationaliteit? Dan mag u vragen om het consulaat of de ambassade van uw land te laten weten dat u wordt vastgehouden.
- U heeft het recht om de stukken in te zien, als die er zijn. De officier van justitie kan in sommige gevallen bepalen dat dit niet mag. Hij laat u dit dan weten.

Hoe lang kan de politie u vasthouden?

- Afhankelijk van het feit waarvan u wordt verdacht kunt u maximaal 90 uur (3 dagen en 18 uur) op het bureau worden vastgehouden.
- Is het hierna voor het onderzoek nodig dat u langer wordt vastgehouden, dan beslist de rechter hierover. Vraag uw advocaat wat u kunt doen als u het niet eens bent met uw aanhouding of met de beslissing dat u langer wordt vastgehouden.

Recht op bijstand door een advocaat

Vóórdat u door de politie wordt verhoord heeft u het recht om gedurende een half uur vertrouwelijk met een advocaat te spreken. Dit kan eventueel met een half uur worden verlengd. Het hangt van de ernst van de zaak af of bij een aanhouding een advocaat wordt ingeschakeld.

- Wordt u verdacht van een **zeer ernstig** strafbaar feit met een strafbedreiging van 12 jaar of meer (onder meer moord, doodslag) of wordt u gelet op uw geestelijke toestand door de politie gezien als kwetsbaar? Dan wordt standaard een advocaat ingeschakeld om met u te spreken. Dit kost u niets.

- Wanneer u geen behoefte hebt aan een gesprek met een advocaat dient u dit aan de advocaat duidelijk te maken.
- Wordt u verdacht van een **ernstig** strafbaar feit – misdrijven waarvoor u ook voor uw proces vastgezet kunt worden (bijvoorbeeld inbraak) – dan mag u kiezen of u voor het verhoor een advocaat wilt spreken. De politie zorgt er dan voor dat een advocaat wordt ingeschakeld. Dit kost u niets.
- Wordt u verdacht van een **minder ernstig** strafbaar feit dan mag u kiezen of u een advocaat wilt spreken. U moet dan wel zelf een advocaat benaderen en de kosten van het gesprek met de advocaat betalen.

Als niet duidelijk is welke situatie voor u geldt, vraag dan:

- of in uw geval automatisch een advocaat wordt opgeroepen, of dat u daar zelf voor mag kiezen;
- of u de kosten voor de bijstand van de advocaat zelf moet betalen.

Kent u zelf een advocaat door wie u het liefst wordt bijgestaan, geef dit dan door aan de politie. Als uw advocaat niet staat ingeschreven bij de Raad voor Rechtsbijstand moet u de kosten wel zelf betalen. Als de politie voor het inschakelen van een advocaat uw persoonsgegevens doorgeeft aan de Raad voor Rechtsbijstand worden deze verwerkt in de administratie van de Raad.

Ook **tijdens** het verhoor hebt u het recht op de aanwezigheid van een advocaat om u bij te staan. Wanneer u wordt verdacht van een ernstig strafbaar feit kost dit u niets. Wordt u verdacht van een minder ernstig strafbaar feit dan zijn deze kosten voor uw eigen rekening.

Daarnaast is het zo dat:

- als u eerst hebt aangegeven geen bijstand van een advocaat te willen dan kunt u daar later altijd nog van terugkomen.
- als u hebt aangegeven gebruik te willen maken van uw recht op bijstand van een advocaat dan mag de politie niet beginnen met u te verhoren voordat u met uw advocaat hebt gesproken. Tenzij er sprake is van een dringende noodzaak, zoals een levensbedreigende situatie.

Houd er rekening mee dat het even kan duren alvorens de advocaat ter plaatse is. In principe moet de advocaat binnen twee uur na de melding door de politie aanwezig zijn.

Wat kan een advocaat voor u betekenen voorafgaand aan het verhoor?

Voordat u wordt verhoord kan een advocaat het volgende voor u doen:

- Uitleg geven over het strafbare feit waarvan u wordt verdacht;
- Juridisch advies geven;
- Vertellen hoe een politieverhoor verloopt;
- Vertellen welke rechten en plichten u tijdens het verhoor heeft;
- Contact opnemen met uw familie of werkgever om hen te informeren over uw situatie. Als u dit wilt.

De politie luistert niet mee als u met uw advocaat praat. Alles wat u aan uw advocaat vertelt, is vertrouwelijk. Zonder uw toestemming mag uw advocaat met niemand praten over wat u heeft verteld. Ook niet met de politie of de officier van justitie.

Wat kan een advocaat voor u betekenen tijdens het verhoor?

- De advocaat mag aan het begin en aan het eind van het verhoor opmerkingen maken of vragen stellen aan de verhorend ambtenaar.
- U of uw advocaat mag tijdens het verhoor vragen om onderbreking van het verhoor voor overleg. Als u dit te vaak doet kan de opsporingsambtenaar dit weigeren.
- Als u vragen of opmerkingen niet begrijpt, als u tijdens het verhoor onder druk wordt gezet of als u vanwege uw gezondheidssituatie niet in staat bent om verder te worden verhoord dan mag de advocaat de verhoorder daarop wijzen.

Wat kan een advocaat voor u betekenen na afloop van het verhoor?

- Na afloop mogen u en uw advocaat het verslag van het verhoor (ook wel proces-verbaal genoemd) inzien en aangeven of er onjuistheden in zijn opgenomen;
- De advocaat kan u ook vertellen wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing dat u langer wordt vastgehouden.

Wat gebeurt er nadat u bent verhoord?

Na het verhoor bepaalt een officier van justitie wat er met uw zaak gebeurt. Uw zaak kan op verschillende manier worden afgehandeld.

Seponeren

Uw zaak kan worden geseponerd. Dat wil zeggen dat u niet wordt vervolgd. Aan de sepotbeslissing kunnen voorwaarden worden verbonden waaraan u zich moet houden.

Bijvoorbeeld een contactverbod met het slachtoffer en/of een reclasseringstoezicht met bijzondere voorwaarden. Houdt u zich niet aan deze voorwaarden of pleegt u opnieuw een strafbaar feit? Dan kunt u alsnog worden gedagvaard voor deze zaak. U moet dan alsnog voor de rechter verschijnen.

Strafbeschikking

Als de officier van justitie oordeelt dat u schuldig bent, kan hij u een strafbeschikking opleggen. Een strafbeschikking kan bijvoorbeeld bestaan uit een geldboete of werkstraf. Een strafbeschikking kan ook een rijontzegging (u mag dan geen voertuigen besturen) en/of een gedragsmaatregel (bijvoorbeeld een contactverbod of een verplicht contact met de reclassering) inhouden.

Een eventuele geldboete kunt u direct op het politiebureau betalen. Dit kan alleen als u hierover vooraf met een advocaat hebt kunnen overleggen. Betaalt u meteen? Dan is de zaak definitief afgedaan.

Besluit de officier van justitie u een rijontzegging of werkstraf als strafbeschikking op te leggen? Dan wordt u hierover eerst gehoord tijdens een hoorzitting. U kunt voor deze hoorzitting overleggen met een advocaat. Deze mag ook bij de hoorzitting aanwezig zijn. Als dit nodig is kan de hoorzitting hiervoor op een ander tijdstip plaatsvinden. Bij een hoorzitting kan ook een videoverbinding worden gebruikt.

Transactie

De officier van justitie kan u ook een transactie aanbieden. Met een transactie worden bepaalde voorwaarden gesteld. Als u zich daaraan houdt, voorkomt u verdere strafvervolgung. Voorbeelden van transacties zijn: betaling van een geldbedrag, een schadevergoeding voor het slachtoffer, of afstand doen van inbeslaggenomen voorwerpen. Voldoet u niet, of niet op tijd, aan deze transactievoorwaarden? Dan moet u alsnog voor de rechter verschijnen. Ook een transactievoorstel kunt u meteen voldoen. Bijvoorbeeld als u geen bekende vaste woon- of verblijfplaats in Nederland heeft.

Rechter

De officier van justitie kan besluiten om uw zaak aan de rechter voor te leggen. U ontvangt dan een dagvaarding van het Openbaar Ministerie. Hierin staat van welk strafbaar feit u wordt verdacht en ook de datum, het tijdstip en de plaats waar uw strafzaak wordt behandeld.

Berichtenbox MijnOverheid

U kunt ervoor kiezen om post van het Openbaar Ministerie over uw strafzaak digitaal te ontvangen in uw Berichtenbox bij MijnOverheid. Wilt u deze post in uw Berichtenbox ontvangen? Vink dan 'Openbaar Ministerie' aan in uw account bij MijnOverheid.

Wel of geen strafblad?

Aanvaardt u een strafbeschikking? Of gaat u in op een transactie- voorstel van de officier van justitie? Dan wordt hiervan – net als bij een veroordeling door de rechter – een aantekening gemaakt in de justitiële documentatie (strafblad). Dit kan betekenen dat u de verklaring omtrent het gedrag (VOG), die u nodig kunt hebben voor een nieuwe baan of stage, niet krijgt. Een advocaat kan u hierover informeren. Vraag de politie ook om de aparte folder waarin uitleg wordt gegeven over de gevolgen. Ga voor meer informatie naar: www.justis.nl/producten/vog.

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

Maart 2022 | 22401766

Aan de inhoud van dit informatieblad kunt u geen rechten ontleen.

